

ת"פ (תל אביב) 33642-06-22 - מדינת ישראל נ' עבד אללה נתשה

ת"פ (תל-אביב-יפו) 33642-06-22 - מדינת ישראל נ' עבד אללה נתשה ואח'שלום תל-אביב-יפו
ת"פ (תל-אביב-יפו) 33642-06-22

מדינת ישראל

נגד

1. עבד אללה נתשה

2. אחמד נתשה

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו -יפו

[13.06.2024]

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק

החלטה

לפני בקשת ההגנה שלא להשיב לאשמה בהתאם להוראות סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ).

רקע והשתלשלות ההליכים עד כה

1. כנגד הנאשמים (שהם קרובי משפחה כפי שהובהר במהלך המשפט) הוגש כתב אישום המייחס להם, במסגרת שלושה אישומים, עבירות לפי חוק הכניסה לישראל ועבירות הקשורות לרכב.

על פי חלקו הכללי של כתב האישום, נאשם 1 הוא תושב האזור ולא אחז באישור שהיה בישראל במועדים הרלבנטיים. האישום הראשון מייחס לשני הנאשמים, בצוותא, עבירת גניבת רכב שבוצעה ביום 22.2.2022, לפי סעיף 413 לחוק

העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: החוק) ופריצה, לאותו הרכב שנטען כי הנאשמים גנבו, בכוונה לגנוב, עבירה לפי סעיף 413 סיפה לחוק. בנוסף, לנאשם 1 מיוחסת עבירת כניסה לישראל שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק

הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל) ולנאשם 2 - הסעת נאשם 1, תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל. שני הנאשמים הואשמו אף בעבירת קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499א(1) לחוק.

האישום השני יוחס לנאשם 1 בלבד, ולפיו נכנס לישראל שלא כדין ביום 23.2.2022. הנאשם 1 הודה במיוחס לו במסגרת אישום זה.

האישום השלישי יוחס לשני הנאשמים ולפיו הסיע נאשם 2 את נאשם 1, ששהה בישראל שלא כדין, ברכבו ביום 12.6.2022. נאשם 1 הודה בעבירת כניסה לישראל שלא כדין ונאשם 2 כפר במיוחס לו.

2. לאחר תום שמיעת פרשת התביעה, במסגרתה העיד אך המהנדס רוני אברהמי, שכן הצדדים הגישו בהסכמה מוצגים רבים, מבלי צורך בהעדת עורכיהם, הוגשה הבקשה שבכותרת.
- תיקון כתב האישום בדרך של הוספת סעיף 29(א) לחוק להוראות החיקוק שצוינו בו מלכתחילה
3. ביום 26.5.2024, לאחר הגשת סיכומי טענות הצדדים ביקשה המאשימה לתקן את כתב האישום ולהוסיף להוראות החיקוק של עבירות הפריצה לרכב וגניבת הרכב שבאישום הראשון את הוראות סעיף 29(א) לחוק, הנוגע לביצוען בצוותא חדא. ההגנה התנגדה לכך, תוך שהפנתה לעיתוי הגשת הבקשה, השלכותיו על ההליך המשפטי וציינה כי אין מדובר בתיקון שהוא טכני בלבד.
4. שקלתי טענות הצדדים והחלטתי להעתר לבקשה לתיקון כתב האישום.
5. סעיף 92(א) לחסד"פ מצוין כי בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.
6. אכן, הבקשה הוגשה בשלב מאוחר מאוד, בסוף פרשת התביעה. הבקשה שלא להשיב לאשמה הוגשה על יסוד הראיות שהובאו במהלך פרשה זו ובמסגרתה אף הועלו טענות בנוגע להעדר יכולת המאשימה להצביע על מי מהנאשמים כנוהג ברכב. לכך משקל שאינו מבוטל. עם זאת, באיזון שיש לערוך בין מכלול הנתונים, בהתאם להוראות החסד"פ, מצאתי להעתר לבקשה, שכן המסקנה המתגבשת היא כי ניתנה לנאשמים הזדמנות סבירה להתגונן וכי לא ייגרם להם עיוות דין כתוצאה מהתיקון.
7. ראשית, מדובר בתיקון המתכתב עם תוכן האמור באישום הרלבנטי. תוכן זה מדבר בלשון רבים ומשייך את מכלול הפעולות לשני הנאשמים, ואף מצוין את המילה בצוותא בסעיף המסכם לעובדות: "במעשיהם... התפרצו... גנבו רכב והכל בצוותא"; שנית, חומר הראיות בתיק נותר כפי שהיה ואף עובדות האישום הראשון לא השתנו: מדובר בלבוש המשפטי הרלבנטי לשיטת המאשימה לעובדות אלו. כך, בעניין חזן (ת"פ (מחוזי-ים) 25493-08-12 מדינת ישראל נ' חזן (4.9.2014)) התיר בית המשפט למאשימה לתקן את חלקו העובדתי של כתב האישום, כך שביצוע העבירות בצוותא שיוחס לנאשמים יבוא לידי ביטוי במסגרתו, בקבעו: "אין בתיקון כתב האישום בשנית, לפגוע בזכותו של הנאשם 1 (והנאשם 2 אף הוא) להליך הוגן. חומר הראיות בתיק, נותר כשהיה קודם להתרת תיקון כתב האישום. המדובר בתיקון מזערי בנוסח הלשוני של מסכת העובדות. יתרה מכך, גם קודם לתיקון, ברור היה להגנה כי המאשימה ביקשה להאשים את הנאשמים בעבירה, מכוח ביצוע בצוותא. על כן, השינוי המתבקש, אינו פוגם ביכולת ההגנה להתגונן" (שם, פסקה 20). אמנם, במקרה זה היה מדובר בשלב מוקדם בהליך, בו טרם נשמעה פרשת התביעה, אך הדברים, בשינויים הרלבנטיים, יפים אף לעניינינו אנו, ובפרט כאשר בניגוד לעניין חזן, בעניינינו אנו אין מדובר בתיקון עובדתי.

8. טענות הסנגור בנוגע לעיתוי הגשת הבקשה שמורות לו לשלביו הבאים של ההליך המשפטי, וככל שיועלו, יישקלו אז.
9. הבקשה לתיקון כתב האישום מתקבלת. לשם הסדר הטוב, כתב אישום מתוקן יוגש בדיון הבא ויירשם בפרוטוקול, בנוכחות הנאשמים ובהתאם להוראות סעיף 92(א) סיפה לחסד"פ.
10. דיון והכרעה
11. כעת נפנה ונבחן את בקשת ההגנה לפיה לא יחויבו הנאשמים להשיב לאשמה.
12. על-פי האמור בסעיף 158 לחסד"פ אם נוכח בית המשפט בתום פרשת התביעה כי "לא הוכחה האשמה אף לכאורה" יזכה את הנאשם. משמעות התיבה "לכאורה" בהקשר סעיף זה נדונה בעניין כחלון (ע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' כחלון, פ"ד לב(1) 170 (1977)) ואומצה בפסיקת הערכאות השונות במהלך השנים. נקבע: "בית-המשפט לא יטה אופן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא ... ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם".
13. עיינתי במסמכי התיק ובעמדות הצדדים, המפורטות מאוד. מסקנתי היא כי עלה בידי המאשימה להניח תשתית ראייתית מספקת לעת הזו בנוגע למכלול העבירות המיוחסות לנאשמים, ומלמדת כי נטל הבאת הראיות עבר לפתחם, בכפוף לאמור להלן בהקשר עבירת ההתפרצות לרכב במטרה שבאישום הראשון.
14. מספר הערות טרם סקירת אותה "מערכת הוכחות ראשונית".
- א. נימוקי החלטתי יובאו בתמצית בלבד, שכן מקום בו החלטתי כי יש להמשיך בהליך לא יהא זה נכון לפרט יתר על המידה את הראיות ואת משמעותן (עניין כחלון, עמ' 181; ת"פ (י-ם) 28759-05-15 ביטון נ' מדינת ישראל פסקה 7 (3.9.2020)).

ב. בא כוחם של הנאשמים הרחיב מאוד בניתוח דברי המהנדס ומשמעותם, כאשר לשיטתו "חוות הדעת קרסה כליל" וניכרה מגמתיות בעדות שמסר. נטענו טענות אף בנוגע לדיוק בדוח הצפייה במצלמות האבטחה בסמוך לבית המתלוננת, בעלת הרכב. כאמור, על פי הפסיקה "עצמת הראיות הנדרשת... לעמידת התביעה בדרישת סעיף 158" פחותה מזו הנדרשת לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 ו-"המשמעות המעשית של העדר הוכחה לכאורה... היא כי אין בראיות התביעה כדי לבסס הרשעה אפילו ינתן בהן מלוא האמון ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי" (יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים חלק שני הליכים שלאחר כתב אישום א 1446 מהדורה מעודכנת, תשס"ט - 2009 (להלן:קדמי)). שהרי, "אין חולק, כי ההכרעה בשאלת מהימנותה של העדות מקומה ושעתה רק בסיום המשפט, ואין היא מהווה שיקול בעת החלטה אם יש להשיב על האשמה" (ע"פ 638/85 מדינת ישראל נ' בוטרוס, פסקה 3 (9.6.1986)). משכך, לא אתייחס למשקלן של העדויות שנשמעו והובאו שהרי לעת הזו בחינתן היא לכאורית בלבד (עניין ביטון, פסקה 8; ע"פ 405/80 מדינת ישראל נ' שדמי פ"ד לה(2) 757, 760-762 (1981)).

ג. במסגרת בקשתו, טען ב"כ הנאשמים טענות רבות נוספות. כך, בין היתר, לעניין אכיפה בררנית (או גזענית, כהגדרתו); אי-עמידה בהנחיות פרקליטות המדינה בהקשר חוק הכניסה לישראל, ניסוח לקוי של כתב האישום, לרבות אי-ציון זהות הנוהג בשני כלי הרכב המעורבים ואי פירוט בנוגע לטיב הקשר שנקשר על פי הנטען בין שני הנאשמים, טענות בנוגע לאופן מעצר הנאשמים וטענת זוטי דברים. תמונה מלאה הנדרשת לשם הכרעה בטענות אלו תיגזר ממכלול הראיות והטענות שיובאו לפני, בסופו של ההליך, ואיני רואה מקום להכריע בהן כעת. אעיר רק כי ראיות התביעה הוגשו בהסכמה, מבלי שההגנה ביקשה לחקור מי מהעדים, למעט המהנדס, וכי שקילת הגנת זוטי הדברים בנוגע לטענות הנוגעות למכלול האישומים תעשה גם בראי קביעותי הסופיות בהקשרם. האישום השלישי

15. נוכח היקף הדיון הכרוך בסוגיות המתעוררות בנוגע לאישום הראשון אתייחס תחילה לאישום השלישי, על אף שהוא מאוחר לו כרונולוגית.

16. ובהקשר אישום זה: נאשם 1 הודה כי שהה בישראל שלא כדון במועד הרלבנטי, אך נאשם 2, אף כי אישר כי שהה בסמיכות מקום וזמן לנאשם 1, הכחיש כי הסיעו. לתיק הוגש ת/31, דוח פעולה מטעם השוטר אופיר דהן, ולפיו נמצאו שני הנאשמים ברכב הרשום על שם הנאשם 2, שאף היה בנסיעה בעת הרלבנטית; השוטר דהן מתייחס מפורשות לנאשם 1 "כנוסע" ולדבריו ראה את השניים יושבים ביחד ברכב בניגוד לגרסתו הראשונית של נאשם 2 בהודעתו לפיה ביקש מנאשם 1 ל-"שמור לי רגע על האוטו". כשמוטח בו שהסיע את נאשם 1 מספר רב של פעמים השיב כי חשב "שיש לו אישור". נאשם 1 טען כי "הייתי לבד היום", אך לאחר מכן השיב כי נפגש עם נאשם 2.

17. בנסיבות אלו, ומבלי להידרש לעומק בשלב זה לגרסות שני הנאשמים בחקירותיהם בנוגע לאירוע זה, קמה אותה תשתית ראייתית מספקת לקביעה לפיה דין הטענה להידחות. האישום הראשון

18. ראיות המאשימה בנוגע לאישום הראשון הן נסיבתיות ומתבססות על מחקרי תקשורת שנערכו למכשירי טלפון ששוילו לנאשם 1 (050-4279511; להלן: מנוי 511) ולנאשם 2 (054-7713402; להלן: מנוי 402) בצירוף ראיות בנוגע למיקום כלי הרכב הרלבנטיים: הרכב הגנוב ורכבו של נאשם 2, מסוג שברולט, בצבע לבן, בעל לוחית זיהוי 87-913-12 שכונה בכתב האישום הרכב המבצעי (להלן: רכב השברולט). במסגרת זמנים צרה מאוד, הנוגעת לטווח הזמנים שבין שעות הערב ביום 22.2.2022 ובין סמוך לחצות ביום זה נבדקו איכוני מכשיריהם של שני הנאשמים, כמו גם התקשורת שנערכה בין שני מכשירים אלה, בצד נתוני מערכת איתוראן ועין הנץ בנוגע למיקומי הרכב הגנוב ולרכב השברולט.

19. אני ערה לטענות הסנגור בנוגע לקיומו של מכשיר נוסף בו עשה הנאשם 1 שימוש, ואולם, לעת הזו, די בראיות הקיימות בתיק על מנת להצביע על קשר ממשי וברור בין שני הנאשמים לשני המנויים: דברי הנאשם 1 כי הוא מחזיק במנוי הרלבנטי לו כחודש ימים לפני האירוע מושא אישום הראשון (ת/1, ש' 31) ודברי הנאשם 2 לפיהם כל חייו עשה שימוש במנוי הרלבנטי לו (ת/3, ש' 16-21).

נתוני כלי הרכב הגנוב ורכב השברולט

20. גניבת הרכב, כשלעצמה אינה שנויה במחלוקת, התרחשה בסמוך לשעה 18:50. יוער, כי על פי הודעת המתלוננת הבחינה בגניבת הרכב בשעה 19:30 ולא בשעה 19:00, כפי שנכתב בסעיף 20 לתגובת המאשימה לבקשה. הרכב הגנוב הושב לידי המתלוננת בסיוע כוחות משטרה באזור (ת/24).

21. מנתוני חברת איתוראן עולה כי הרכב הגנוב החל בנסיעה בשעה 18:53 (ת/24) כאשר על פי ת/15, דוח הצפיה במצלמות האבטחה מנמל יפו, בסמוך למגורי המתלוננת, עולה כי הרכב הגנוב נקלט במצלמות אבטחה ביפו נוסע לכיוון מזרח בשעה 18:55.

22. על פי ת/15, עובר למועד זה, בשעה 18:40 לערך, נצפה רכב סוואנה שברולט לבן, שעל גגו ברזלים או סולם, נוסע ועוצר בחזית בית המתלוננת, כאשר בשעה 18:53 נראה אותו הרכב נוסע לכיוון מזרח, שלאחריו "רכב כהה הנראה כמו ג'יפון". יוער, כי על פי ת/15 נצפה אדם רכוב נוסע בקורקינט חשמלי בסמוך לשברולט, ובעת תפיסת רכב הנאשם 2 ביום 12.6.2022 נתפסו שני קורקינטים חשמליים בצבע שחור (ת/31).

23. על פי נתוני מערכת עין הנץ (ת/21 - ת/22) בשעה 18:55:31 נצפה רכב השברולט, שעל גגו אכן ברזלים דומים לברזלים שנקלטו על רכב השברולט שנצפה נוסע ליד בית המתלוננת, "ברחוב יהודה הימית/הדרור למזרח", ביפו. רכב השברולט נצפה במערכת זו אף בשעה 19:47:30 במחלף שורק ובשעה 20:10:18 במעבר תרקומיה 35. הרכב הגנוב נצפה בשעה 18:55:32 "ברחוב יהודה הימית/הדרור למזרח", בשעה 19:47:31 במחלף שורק ובשעה 20:09:56 במעבר תרקומיה 35. במקביל, מלמדים נתוני מערכת איתוראן על צמתים נוספים במסעו של הרכב הגנוב, שנקלט נוסע בשעות 20:04, 20:10, 20:15, 20:17 ו-20:21, בהתאמה, בצומת גוברין, תרקומיה, אדורה, צומת יהודה וחברון (ת/24).

24. סיכום עד כאן: רכב בעל מאפיינים דומים לרכב הנאשם 2 נצפה בסמוך לחניון בו היה הרכב הגנוב, בסמוך מאוד לשעת גניבתו. רכב הנאשם 2, רכב השברולט, נצפה במצלמות אבטחה נוסע בסמיכות מקום וזמן, לא רק לזירת הגניבה אלא אף לרכב שתיאורו, ולכל הפחות צבעו, הולם את הרכב הגנוב. לאחר מכן, בשלוש נקודות זמן, שתיים מהן בהפרש של פחות משניה, נצפה רכב השברולט נוסע בסמוך לרכב הגנוב. אכן, במשך פרק זמן לא מבוטל לא נצפה רכב השברולט ובעת שנקלט הרכב הגנוב במערכת עין הנץ נוסע בשעה 19:33:38 במחלף דניאל לא נראה רכב השברולט במקום (זאת בניגוד לשלושת המיקומים בהם נצפו שני כלי הרכב בנקודות זמן זהות כפי שפורט לעיל). לא מצאתי בכך, לעת הזו, על מנת לגרוע מהתשתית הראייתית שעלה בידי המאשימה להציג באופן שיש בו להוביל לקבלת הבקשה, ובפרט כאשר לפני אותה נקודת הזמן, ולאחריה, נצפו שני כלי הרכב נוסעים זה אחר זה. מחקרי תקשורת ואיכוני מכשירי הנאשמים
25. הנתונים שהובאו לעיל מסבכים בעיקרם את נאשם 2, בעל רכב השברולט במיוחד לו. אלא שלכל האמור לעיל יש להוסיף את העולה ממחקרי התקשורת, המלמד לא רק על קשר אינטנסיבי בין שני הנאשמים במסגרת הזמן שפורטה לעיל, אלא על דפוס הלימה משמעותי בין נתוני האיכון בהקשר שני המנויים למיקומי הרכב הגנוב ורכב השברולט.
26. נתונים אלה מבוססים על חוות הדעת שהוגשה מטעם המהנדס רוני אברהמי (ת/36), שאף נחקר לגביה ממושכות. כאמור, בא כוחם של הנאשמים הרחיב בבקשתו בנוגע למשקלה של חוות הדעת ותשובותיו של המהנדס, לרבות בנוגע למגמתיות בעדותו, אך בהתאם להלכה הנוהגת זו אינה הבחינה הנדרשת בשלב זה של ההליך.
27. ובתמצית: בין שני המנויים קשר טלפוני ענף במסגרת הזמן שנבדקה: החל מ-18:30 לערך ועד סמוך לחצות, נערכו כ-20 שיחות, כאשר ברוב המקרים נאשם 2, בעליו של הרכב "המלווה", הוא יוזם השיחה. השיחה הראשונה היא בשעה 18:32 והבאה לאחריה, בשעה 19:04, כאשר הן הרכב הגנוב, הן רכב השברולט, בנסיעה. במסגרת הזמנים המשוערת בה נגנב רכב המתלוננת (שהחל בנסיעתו בשעה 18:53) לא נערכות שיחות בין השניים.

28. אשר לאיכוני המנויים: כעולה מ-ת/36, חוות הדעת המהנדס (ההפניות בפסקה זו הן לחוות דעת זו) בסביבות בשעה 18:30 מאוכנים שני המנויים באתר שאינו מכסה את זירת גניבת הרכב (עמ' 9) וכעבור כ-20 דקות, בשעה 18:53-18:54 (כאמור, בשעה בה החל הרכב הגנוב לנסוע) מאוכנים שני המנויים באתרים המכסים את זירת גניבת הרכב (עמ' 20-12). בשעה 19:04 מאוכנים שני המנויים באתר רכבת דרום (עמ' 23-21). בשעה 19:18 מאוכנים שני המנויים באתרים סמוכים באזור מחלף בן שמן, אתרים בהם קיימת חפיפה בכיסוי (עמ' 24, 27), כאשר לדברי המהנדס ניכרת "מגמת תנועה" (עמ' 33 לפרוטוקול הדיון). בשעה 19:36 מאוכנים שני המנויים באתר אחיסמך 2, כאשר על פי חוות הדעת חולש האתר על המקטע בין מחלף דניאל (שם נצפה הרכב הגנוב בשעה 19:33) למחלף בן שמן; המרחק בין מחלף דניאל למיקום האתר הוא כשני קילומטרים (עמ' 30 לחוות הדעת). בשעה 19:54 מאוכן מנוי 511 באתר נחלה ומנוי 402 באתר גלאון, שהמרחק ביניהם הוא כ-4 קילומטרים, שביניהם קיימת חפיפה וקמה "אפשרות שאתרים אלה מכסים מנוי שנע על כביש 6 לכיוון דרום, חוצה את מחלף שורק דרומה וממשיך לכיוון מחסום תרקומיה" (עמ' 33). בשעה 20:10 מאוכן מנוי 402 במחסום תרקומיה ובמקווה אדורה, ומנוי 511 במחסום תרקומיה (עמ' 36 ו-38); בשעה זו ממש עברו במחסום תרקומיה הרכב הגנוב ורכב השברולט. בשעה 23:51 מאוכן מנוי 402 בתל אביב, באתר אד קוץ בתל אביב, שעל פי חוות הדעת קיימת חפיפה בינו לבין האתרים ציונה תגר ודרור בתל אביב, שם אוכן מנוי 511 באותה השעה (עמ' 38 ו-41 לחוות הדעת).

29. יוער, כי מהחומר הגולמי שמצא דרכו לתיק (על אף טענות הסנגור בש' 9-8 בעמ' 9 לבקשה), עולה כי קיימים איכונים נוספים הקשורים לשני המנויים בין 20:10 (אז אוכנו במחסום תרקומיה) ל-23:51 (אז אוכנו בתל אביב). בין היתר מנוי 511 (המשויך לנאשם 1) מאוכן ב-"חברון מערב" ב-20:26 ו-20:31 ושוב במחסום תרקומיה בשעה 22:48 ו-22:51 ומנוי 402 (המשויך לנאשם 2) מאוכן ב-"חברון מערב" ב-20:22 ו-20:25 ובמחסום תרקומיה בשעה 22:47 ו-22:48. לא למיותר לציין כי נאשם 2 אישר בהודעתו כי קיימת אפשרות כי נסע לחברון במועד זה (ת/3, פסקות 72-74). טענות הצדדים בנוגע למשמעות חומר זה, שחוות הדעת אינה מתייחסת אליו, שמורות להם ואדגיש, כי החלטתי לדחיית הבקשה הייתה נותרת על כנה גם מבלי לשקול משמעות זו.

30. בעת בחינתן הסופית של ראיות התביעה, בהתאם להוראות סעיף להוראות סעיף 34(א) לחוק, לפיהן "לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם הוכחה מעבר לספק סביר" יישקלו טענות הסנגור, בין היתר בנוגע לטווח הנרחב של כיסוי האתרים, המצאות אחרים על הדרך, והעובדה כי האיכון מצביע על מיקומו של המכשיר, להבדיל ממיקום אדם. לעת הזו, מצביעות הראיות על כך שמנוי שני הנאשמים מאוכנים תחילה בתל אביב, עושים דרכם לאזור, דרך מחסום תרקומיה ושבים לתל אביב, ומצויים בקרבת מקום זה לזה; קיימת הלימה שאינה מבוטלת למיקומיהם, בצמתי הזמן הרלבנטיים, לא רק זה לזה, אלא למיקומי הרכב הגנוב ורכב השברולט, והכל על יסוד ציוני המקום, המצטברים זה לזה ומגבשים מסקנה לכאורית לא רק בנוגע לכיווני התנועה המשותפים: מישראל לאזור ומהאזור לישראל, אלא בהקשר נתיב הדרך עצמה. השילוב שבין נתוני התקשורת (חוות דעת המומחה ופלטי השיחות) לנתוני הדרך (עין הנץ וחברת איתוראן) מצביע על מערכת ראיות, ולו בסיסית, הקושרת בין הנאשמים לבין מסלול הרכב הגנוב, על כך המשתמע מכך בנוגע לאשמתם.

31. עיינתי בהודעות הנאשמים בנוגע לאישום זה. נאשם 1, שנחקר יום לאחר האירוע, מסר בגרסתו הראשונה כי הגיע לישראל לטיול ובגרסתו השניה בחר לשמור על זכות השתיקה. נאשם 2, שנחקר לראשונה רק ביום 12.6.2022, מסר כי "אולי אחרי שהורדתי אותו בנמל ומשם נסעתי לחברון ואני לא יודע מה הוא עשה" וכשנדרש פעם נוספת לאירועי יום ה-22.2.2022 בחר מספר פעמים לשמור על זכות השתיקה. דברי הנאשמים בנוגע לטיב הקשר ביניהם אינם זהים; לשמירה על זכות השתיקה ולגרסות סותרות בין נאשמים, כמו גם לשקרי נאשם (ויודגש, למען הסר ספק, כי איני קובעת בשלב זה כי כך היה בענייננו), קיימת משמעות ראייתית הפועלת לחובתם ועשויה לחזק את ראיות התביעה ואף היא נשקלת בעת בחינת הבקשה.

32. במסגרת האישום הראשון הואשם נאשם 2 אף בהסעת נאשם 1 בתוך ישראל. האדנים הראייתיים לעניין זה נסמכים על הקשר הטלפוני בין שני הנאשמים ומיקומם המשותף לאותו אתר בעת האירוע; הן עובר לשעת גניבת הרכב, כאשר בכתב האישום נטען כי נאשם 2 "אסף את נאשם 1" לרכב המבצעי וכך הגיעו לזירת האירוע; הן לאחר גניבת הרכב. המאשימה גוזרת את מסקנתה לפיה הסיע נאשם 2 את נאשם 1 לישראל ממחקרי התקשורת, ובפרט: ממיקומם של שני הנאשמים עובר לאירוע הגניבה ובמהלכו, ומגמת התנועה הנלמדת מנתונים אלה. בזהירות הנדרשת אציין כי הראיות לעניין זה הן דלות מאוד אך "אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום" (עניין כחלון, פסקה 5). סוגיית דיות הראיות, בכלל ובהקשר זה, תלובן ותישקל לאחר פרשת ההגנה. ראו גם האמור בפסקה 47 להלן, הרלבנטי אף לעניין קונקרטי זה.

עבירת הפריצה לרכב

33. במסגרת האישום הראשון הואשמו שני הנאשמים, בצוותא, בעבירת פריצה לרכב, על פי הוראות סעיף 413 לחוק.

34. עבירה זו הוספה לספר החוקים בשנת 1990, במסגרת תיקון מס' 28, בו עוגן סימן ה'1 לחוק. לאחר דיונים רבים בוועדת חוק חוקה ומשפט בכנסת ישראל. לשונה: "הפורץ רכב או מתפרץ לרכב, דינו - מאסר שלוש שנים; עשה כן בכוונה לבצע גניבה או פשע, דינו - מאסר שבע שנים". בבסיס תיקון זה, על כל סעיפיו, עומדת ההכרה כי נפיצות תופעת גניבות הרכב מחייבת התייחסות פרטנית, במגוון היבטים והדברים באו לידי ביטוי בדברי ההסבר להצעת החוק, שלאחר סקירת נתונים סטטיסטיים על "חלקן של העבירות הקשורות בכלי רכב" מציינים כי "בחוק הפלילי היום אין תשובה נאותה..." וכי חומרת הבעיה והיקפה מצדיקים התייחסות ספציפית ומפורטת יותר בחוק הפלילי, לרבות החמרה בענישה (הצעת חוק 1959, כ"ט בחשוון התש"ן, 27.11.1989).

35. ומיהו זה הפורץ או מתפרץ לרכב? סעיף 413 לחוק מציין כי הגדרות אלו שאובות מלשון סעיף 405 לחוק, העוסק בהתפרצות לבניין: "'פורץ' ו-'מתפרץ' - כמשמעותם בסעיף 405, כאשר במקום 'בנין' יבוא 'רכב'".

36. סעיף 405 לחוק, שכותרתו: פריצה, כניסה והתפרצות מציין שלוש קטגוריות רלבנטיות: סעיף (א) עוסק בפורץ ולפיו "השובר חלק חיצוני או פנימי של בנין, או פותח - במפתח, במשיכה, בדחיפה, בהרמה או בכל דרך אחרת - דלת, חלון, תריס או כל דבר שנועד לסגור או לכסות פתח בבנין או פתח הנותן מעבר מחלק לחלק בבנין, נקרא פורץ".

סעיף (ב) עוסק בנכנס ולפיו: "המכניס לבנין חלק מגופו או מן הכלי שהוא משתמש בו, נקרא נכנס".

סעיף (ג) עוסק במתפרץ ולפיו: "הפורץ ונכנס או פורץ ויוצא, נקרא מתפרץ".

37. בא כח המאשימה ציין כי לשיטתו הראיות הנוגעות להתפרצות לרכב מוסקת "לוגית על בסיס התקיימות עובדות שהוכחו, ובכך מיקום שני הנאשמים יחד במועד הפריצה לרכב, ובדרך שאינה ידועה למאשימה, בשים לב לכך שהרכב הגנוב היה מונע, פרצו אליו בכוונה לגנובו בעוד סעיפים 413 ו-405 לחוק העונשין... קובעים כי המתפרץ לרכב הוא הנכנס אליו, הגם שאינו ידוע במי מהנאשם הוא המתפרץ לרכב ממש". אלא שסעיף 413 לחוק - הסעיף שיוחס לשני הנאשמים במסגרת האישום הראשון - עוסק במי שפורץ לרכב או מתפרץ לרכב ולשם הוכחת התפרצות, יש להוכיח לא רק את רכיב הכניסה אלא אף את רכיב הפריצה (ראו פרוטוקול מס' 72 ועדת חוק חוקה ומשפט הכנסת השתיים עשרה, עמ' 10 (6.11.1989)). המחוקק בחר לייחד סעיף קונקרטי לעבירת הכניסה לבניין בסעיף 406(א) לחוק שלפיו "הנכנס למקום המשמש למגורי אדם או לתפילה או הנמצא בהם, בכוונה לבצע גניבה או פשע, דינו - מאסר חמש שנים"; וזאת מבלי קשר לשאלת הפריצה לבניין; אין בנמצא הוראה מקבילה הנוגעת לכניסה לרכב.

38. על יסוד מסקנותי הקודמות אכן קיימות ראיות לכאורה לכך שמי מהנאשמים, שפעלו בצוותא, על פי ניסוחו של כתב האישום, המקורי והמתוקן, הכניס גופו לרכב הגנוב והסיעו לשטחי האזור. אף האם הוכחה פריצה לרכב? ונזכיר: לשם הוכחתה יש להראות, לכל הפחות, כי מי מהנאשמים פתח, גם אם לא שבר, בדרך כלשהי, "דבר שנועד לסגור או לכסות פתח".

39. עיון בהודעת המתלוננת מלמד כי לא נשאלה על מצב הרכב בעת השארתו בחניון וכל שאמרה היה כי החנתה אותו וגילתה, בשלב מאוחר יותר, כי נגנב. אף יתר מסמכי התיק אינם מלמדים כי הרכב היה סגור בשעת גניבתו. ועוד: על פי דוח מטעם מחלקת הביטחון בחברת איתוראן שהוגש בהסכמה (ת/24) הרכב הגנוב, שבתחילת היום היה בירושלים, "החל בנסיעה ליפו, שם נשאר מונע עד לשעה 18:53" ולאחר מכן החל בנסיעה לעבר שטחי האזור. לא הובאו ראיות על משמעות היות הרכב מונע בעת חנייתו וייתכן כי הדבר פועל לזכות ההגנה בהקשר עבירת הפריצה לרכב. ועוד: אין אינדיקציה מדוח איתוראן כי על הרכב, לאחר שהוחזר לישראל, היו סימני פריצה כלשהם ומעבר לכך, עולה ממנו "כי לא התקבלה התראה בדבר פעילות בלתי חוקית" וכי מערכת האיתוראן נמצאה "כשהיא אינה דרוכה, משמע במצב תקין וחוקי". במצב דברים זה לא אוכל להניח כי קיימות ראיות לכך כי בעת שמי מהנאשמים נכנס לכאורה לרכב הגנוב, היה זה נעול או לכל הפחות סגור. אדגיש, כי לא נטען וממילא, לא אוכל לקבוע, כי כל אימת שמחנה אדם את רכבו בהכרח הוא סגור (כל שעלה מטענות המאשימה בהקשר זה הוא כי היא נסמכת על ראיות הנוגעות לכניסתם של הנאשמים לרכב כבסיס לעתירתה להרשעתם בעבירת הפריצה לרכב). בנוסף, גם אם כך היה הדבר, בשל פער הזמנים שבין עזיבת המתלוננת את הרכב בשעה 15:00, לבין נסיעתו מהחניון סמוך לשעה 19:00, לא ניתן לשלול מעורבותו של גורם זה.

40. משכך, קיים קושי של ממש בהוכחת יסודות עבירת הפריצה לרכב; נוכח מסקנה זו יש להידרש לשני נושאים נוספים.

הראשון, האם יש מקום להעטר לבקשה לפיה אין להשיב לאשמה באופן חלקי בלבד, כאשר נמצאו ראיות לכאורה לחלקו האחר של כתב האישום?

השני, האם יש מקום להורות על זיכוי נאשם מקום בו בכל הנוגע לעבירה בה הואשם לא נמצאו ראיות לכאורה, אך אלו קיימות בהקשר עבירה אחרת העולה מעובדות שפורטו בכתב האישום? ברור, כי אם ייקבע שהחלטה בנוגע לקיומן של ראיות לכאורה בנוגע לחלק מהמיוחס לנאשמים בכתב האישום אינה מאפשרת קבלת טענת אין להשיב לאשמה לחלקו האחר, מתייתר הדיון בנוגע לנושא השני.

אשר לשאלה האם ניתן לקבל חלקית טענת אין להשיב לאשמה

41. אסכולה ראשונה, שאומצה על ידי מספר מותבי בית המשפט המחוזי, גורסת, כי כאשר מדובר באישומים בעלי זיקה זה לזה, לא נכון יהיה להכריע כעמדת ההגנה בטענת אין להשיב לאשמה מקום בו נמצאו ראיות לכאורה לחלק מהמיוחס לנאשמים. וכך קבע בית המשפט המחוזי בעניין רביזדה (ת"פ (מחוזי ת"א) 40183/02 מדינת ישראל נ' רביזדה (7.5.2007)): "כאשר מדובר באישומים הקשורים אלה באלה, יקשה על בית המשפט להזקק לטענת 'אין להשיב לאשמה' המתייחסת למקצת האישומים. זאת, כאשר לא ניתן, או אם אין הצדקה, להפריד הדיון בין האישומים... ההגיון העומד מאחורי קביעה זו ברור ומובן מאליו. השמטת חלק מהאישומים, שעה שמדובר במערכת עובדתית מורכבת, בה מתקיימים יחסי גומלין וזיקה ברורה בין כלל האישומים, אינה מוצדקת. היענות לדרישה מעין זו הינה בגדר פעולה מלאכותית, שאין בה כדי להועיל למלאכת עשיית הצדק ולבירור העובדות לאשורן... עשויה להעניק יתרון, בלתי מחויב המציאות, לנאשם הנותן את הדין, אשר אמור להציג במסגרת פרשת ההגנה את מלוא גירסתו למסכת העובדתית הנטענת בכתב האישום. אם ממילא עליו להתייחס לפרשת העובדות הכוללת, אין כל סיבה לפטור אותו מהצורך להתייחס לאותן עובדות, הנטענות בחלק מהאישומים, לגביהם מועלית טענת 'אין להשיב לאשמה'" (ראו גם עניין ביטון, פסקה 9 ופסיקת בית המשפט המחוזי המצוטטת שם).

42. בספרו של קדמי צוינה גישה אחרת ולפיה "ניתן להעלות טענת אין להשיב לאשמה כנגד אישום "מסוים" מתוך אישומים אחדים ואף כנגד עבירה "מסוימת" המצויה במסגרת אישום שבו מיוחסות לנאשם עבירות נוספות" (שם, עמ' 1451). ועוד: בעניין דרויש נקבע כי ערעור על הכרעת דין חלקית, מקום בו התקבלו אך חלק מטענות הנאשם לפיהן אין להשיב לאשמה, יוגש רק בסופו של ההליך (ע"פ 121/88 מדינת ישראל נ' דרויש, פ"ד מה(2) 663)). הכרה במנגנון השגה זה מלמדת כי בית המשפט העליון אפשר להכריע חלקית, גם שלא במסגרת הכרעת הדין הסופית, בטענת אין להשיב לאשמה.

43. בנסיבות תיק זה, מצאתי לקבוע כי אין מקום לדחות על הסף את טענות הסנגור לפיהן אין להשיב לאשמה בעבירת הפריצה לרכב, על אף שנמצאו ראיות לכאורה בנוגע לאישום השלישי וליתר הטענות העובדתיות והמשפטיות באישום הראשון.

אשר לשאלה האם ניתן לקבל טענת אין להשיב לאשמה כאשר התשתית העובדתית שהוכחה מצביעה על עבירה אחרת

44. מצאתי ראיות לכאורה לעניין כניסת מי מהנאשמים (על רקע לכאורי של ביצוען בצוותא של העבירות) לרכב, ללא אישור המתלוננת, ובכוונה לבצע עבירה; על אף הקשיים המשפטיים שפורטו לעיל בהקשר עבירת הפריצה לרכב, בהתאם להוראות סעיף 413 לחוק, כניסה זו עשויה להיכלל בגדרי מעשה פלילי אסור אחר.

45. האם במצב דברים זה יש מקום לפטור את הנאשמים מהתייחסות לתיאור העובדתי שבכתב האישום הנוגע לכניסה לרכב המתלוננת, ככל שיבחרו להעיד להגנתם?
46. לשאלה זו נתנה תשובה שלילית בספרו של קדמי: "הטענה שאין להשיב לאשמה מתייחסת עקרונית לכל עבירה שאפשר להרשיע בה של האירוע נושא האישום; דהיינו - הטענה היא, שאין ראיות מספיקות להרשעה לא רק בעבירה הנקובה בכתב האישום אלא גם בעבירות פחותות ממנה... כל עוד יש ראיה לכאורה לעבירה אחרת הנעוצה בפרשה נושא האישום דין הטענה להדחות וזאת בין אגב תיקון כתב האישום וחייב להשיב לעבירה האחרת ובין ללא תיקון כתב האישום" (שם, עמ' 1452). בעניין כחלון, כאמרת אגב, צוינו הדברים הבאים: "אגב, בהקשר זה יכול ותתעורר השאלה מה הדין כאשר הראיות שהובאו מוכיחות לכאורה את ביצועה של עבירה, השונה מן העבירה המיוחסת לנאשם בכתב-האישום, אם כי היא חופפת אותה בחלק מיסודותיה העובדתיות והמשפטיים... מקובל עלינו כי בהתאם להוראותיו של חוק סדר הדין הפלילי... רשאי בית-המשפט לדרוש מן הנאשם, בנסיבות כגון אלה, כי ישיב לאשמה השונה מזו שיוחסה לו בכתב-האישום ובלבד שהוכחה לכאורה בדבר ביצועה עולה מן הראיות שהובאו לפניו...". ראו גם ת"פ (מחוזי נצ') 235/97 מדינת ישראל נ' חשיבון, פסקה 3 (1.4.1998); ת"פ (מחוזי ים) 232/03 מדינת ישראל נ' רדואן, פסקה 2 (7.12.2004).
47. אדגיש, כי גם אם מדובר בסמכות ברשות, הנתונה לשיקול דעת, בתיק שבכותרת נוטה הכף להכריע בשאלה רק בסופו של ההליך. הרציונלים בבסיס האסכולה הראשונה שנסקרה לעיל יפים גם לבחינת השאלה הנוכחית: האם יש מקום לקבל הבקשה שלא להשיב לאשמה בהקשר עבירת הפריצה לרכב מקום בו מעשה הכניסה לרכב עשוי להתפרש כעבירה אחרת מזו המיוחסת להם כעת. הפרדה כאמור בין חלקיו השונים של האירוע, מקום בו נמצאו ראיות לכאורה לחלק מהמיוחס לנאשמים, וכאשר כניסת מי מהם לרכב הוכחה עובדתית במידה הנדרשת בשלב זה ועשויה להכלל בגדרי כעבירה פלילית אחרת, היא מלאכותית ומסרבילת, ובעיקר, אינה משרתת את "חקר האמת העובדתית, מטרת העל של המשפט, הן האזרחי והן הפלילי" (בש"פ 4930/23 בר יוסף נ' מדינת ישראל, פסקה 1 להחלטת השופט עמית (30.8.2023)).
48. משכך, הכרעה בטענות הסנגור בנוגע לדיות הראיות בהקשר מכלול המעשים המיוחסים לנאשמים תעשה במסגרת הכרעת הדין בסופו של ההליך.
- סוף דבר
49. הבקשה נדחת.
50. נקבע לדין ליום 17.7.2024 שעה 11:00. המזכירות מתבקש להוציא זימון עבור נאשם 1, תושב האזור. הצדדים יפעלו, נוכח מסגרת הזמנים המצומצמת, לוודא קבלת אישור המת"ק לכניסת נאשם 1 לישראל. ניתנה היום, ז' סיוון תשפ"ד, 13 יוני 2024, בהעדר הצדדים.